

Omregningsfaktor for uddannelsesaftaler i bygge- og anlægsbranchen

Dato: 9. november 2017
Sija

Baggrund

Region Hovedstaden og flere andre offentlige aktører indsamler løbende information om praktikpladsindsatsen og resultaterne af arbejdet med blandt andet uddannelsesklausuler i offentlige udbud, herunder bygge- og anlægsarbejde.

Resultatet opgøres som et antal uddannelsesaftaler.

I bygge- og anlægsbranchen registreres praktikanter og lærlinge i timer eller årsværk i overensstemmelse med Region Hovedstadens juridiske paradigmer. Paradigmerne består af fem særskilte dokumenter, der udgør en del af regionens juridiske grundlag for arbejdet med uddannelsesklausuler. Årsværk/timer og uddannelsesaftaler er ikke sammenlignelige, hvorfor man i afrapporteringen blandet andet til politisk niveau i regionen enten må afrapportere særskilt for bygge- og anlægsbranchen, skønne en omregningsfaktor eller helt udelade tallene. Ved at bruge en omregningsfaktor kan man kun opnå et estimeret resultat og altså ikke det præcise antal uddannelsesaftaler for perioden. Metoden, der her er brugt til at beregne en omregningsfaktor, vurderes at være den mest præcise med de informationer der er tilgængelige, men selve forholdet omkring at benytte en omregningsfaktor løses ikke.

Kuben Management forestår beregningen af en ny omregningsfaktor som en delydelse i en større indsats der har til formål at kvalificere og supplere Region Hovedstadens uddannelsesklausulindsats.

Formål

Notatets formål er at udarbejde en omregningsfaktor, der på baggrund af data om uddannelsesaftalers varighed, fag og aftaletype gør det muligt at omregne elevårsværk til et antal uddannelsesaftaler/praktikpladser. Baggrunden herfor er de udfordringer, som Region Hovedstadens Praktikpladsenhed oplever i forbindelse med afrapportering af praktikpladsindsatsens resultater, som beskrevet i ovenstående afsnit. Derfor ønsker man at indføre en formel omregningsfaktor fra årsværk eller timer til uddannelsesaftaler. Et formål implicit er, at imødekomme en efterspørgsel, fra bl.a. Danske Regioner, på en omregningsfaktor, der gør det muligt at sammenligne regionernes afrapportering på årsværk og uddannelsesaftaler/praktikpladser (foranlediget af uddannelsesklausulerne). Efter omregningen er det, med de forbehold, der er omtalt i afsnittet "Baggrund", muligt at medregne uddannelsesaftalerne for bygge- og anlægsarbejde i regionens samlede opgørelse over uddannelsesaftaler. Omregningsfaktoren og metoden til beregning af denne vil blive kvalificeret hos flere af byggeriets parter. Når man her er nået til enighed om en metode, vil resultaterne blive udbredt til øvrige regionale og kommunale bygherrer. Med en fælles omregningsfaktor vil det være muligt at sammenholde resultater på tværs af offentlige bygherrer. Beregningen vil, uanset hvilken metode man benytter, være behæftet med en vis usikkerhed som knytter sig til kvaliteten af de tilgængelige data. Dette uddybes i følgende afsnit.

Metode

Omregningsfaktoren baseres på en analyse af statistisk data (<https://uddannelsesstatistik.dk/erhvervsuddannelser>) for 6.695 uddannelsesaftaler fra hele landet indgået i kalenderåret 2015. Antallet af uddannelsesaftaler er opgjort efter fag og aftaletype. Dette sammenholdes med aftalens varighed, ligeledes opgjort efter fag og aftaletype. Dermed er der grundlag for at beregne den gennemsnitlige (vægtede) varighed af aftalerne for de enkelte fag og et samlet (vægtet) gennemsnit

for alle fag. Vægtningen sker for at skabe et retvisende gennemsnit i forhold til uddannelsesaftalernes varighed.

Som beskrevet, er beregningen behæftet med flere usikkerheder, herunder:

- Årsvariationer i antallet og varigheden af uddannelsesaftaler
- Beregnet gennemsnit for varigheden af uddannelsesaftaler, hvor data ikke er tilgængelige. Dette vedrører dog under 3% af uddannelsesaftalerne
- Kvaliteten af tilgængelige data. Den gennemsnitlige varighed af uddannelsesaftalerne er beregnet og afrundet til 1 decimal i rapporten (*Praktikpladsområdet 2015 Årsstatistik – Ministeriet for børn, undervisning og ligestilling. Styrelsen for IT og læring*). Data kan derfor ikke valideres, men må formodes at være korrekt beregnet.

Usikkerhederne vurderes samlet set at have relativt lille betydning for resultatet, som med den benyttede metode er væsentlig mere præcist end de skøn, der tidligere er anvendt til omregning.

Resultater

Den vægtede gennemsnitlige varighed af alle aftaler på tværs af alle fag er 19,6 måneder. Et årsværk kan derfor omregnes til 0,61 uddannelsesaftaler (12 måneder per år divideret med 19,6 måneder pr. aftale = 0,61 aftaler per årsværk).

De enkelte fag har et tilsvarende vægtet gennemsnit på:

Fag	Længde (måneder)	Omregningsfaktor
Anlægsstruktør, bygningstruktør og brolægger	25,6	0,47
Bygningsmaler	17,2	0,70
Maskinsnedker*	23,6	0,51
Murer	18,2	0,66
Snedker (Bygnings-snedker og Træoperatør, døre og vinduer) *	19,3	0,62
Tagdækker*	30,3	0,40
Teknisk isolatør*	30,3	0,40
Træfagernes byggeuddannelse (Tømrer og gulvlægger)	16,4	0,73
VVS-energi	24,2	0,50
Elektriker	22,7	0,53

* Aftalens længde er skønnet ud fra gennemsnit af tilsvarende kontraktformer for andre fag da data var utilgængeligt. Se Datagrundlag og usikkerheder.

Datagrundlag og usikkerheder

Datagrundlaget vurderes at være tilstrækkeligt i omfang og kvalitet til at resultaterne kan benyttes i forbindelse med omregning fra årsværk til uddannelsesaftaler. Dog gælder visse forbehold, som beskrives herunder:

Antal uddannelsesaftaler efter fag

Antallet af uddannelsesaftaler varierer betydeligt fra fag til fag. De 4 fag med færrest uddannelsesaftaler (markeret med *) havde ikke tilhørende data om aftalernes varighed. Derfor er varigheden skønnet som gennemsnittet af varigheden for tilsvarende aftaler for de andre fag. Samlet set udgør aftalerne på de 4 mindste fag 2,7%. Betydningen for det samlede vægtede gennemsnit er derfor yderst begrænset

.Fag	Antal
Anlægsstruktør, bygningstruktør og bro-lægger	455
Bygningsmaler	706
Maskinsnedker*	66
Murer	636
Snedker (Bygnings-snedker og Træoperatør, døre og vinduer) *	87
Tagdækker*	23
Teknisk isolatør*	6
Træfagernes byggeuddannelse (Tømrer og gulvlægger	2536
VVS-energi	685
Elektriker	1495
Total	6695

Antal uddannelsesaftaler efter aftaletype

Cirka 77 % af alle uddannelsesaftaler er indgået som ordinære uddannelsesaftaler eller korte uddannelsesaftaler. Disse aftaletyper er i gennemsnit hhv. 30 måneder og 10 måneder. Derfor har det stor betydning for gennemsnittet, om der typisk indgås ordinære eller korte uddannelsesaftaler inden for et fag.

Aftaletype ¹	Antal
Ordinære uddannelsesaftaler	2492
Restuddannelsesaftaler (efter ordinære praktikaftaler/praktikaftaler i udlandet)	812
Restuddannelsesaftaler (efter skolepraktik)	541
Korte uddannelsesaftaler	2675
Ny mesterlæreaftaler	175
Total	6695

Usikkerheden bliver derfor større, når antallet af uddannelsesaftaler er lavt. Eksempelvis er der kun registreret 6 aftaler for faget teknisk isolatør, som samtidig har en skønnet gennemsnitlig varighed. Alle 6 aftaler er registreret som ordinære uddannelsesaftaler. Man bør derfor være påpasselig med at benytte omregningsfaktoren for de 4 fag markeret med *. Usikkerheden har dog kun sjældent indflydelse, da der er ganske få aftaler af denne type. Derfor vurderes det, at det ikke har afgørende indflydelse på beregningen af omregningsfaktoren.

Kilder

Varigheder af uddannelsesaftaler:

Praktikpladsområdet 2015 *Årsstatistik* – Ministeriet for børn, undervisning og ligestilling. Styrelsen for IT og læring

Antal uddannelsesaftaler:

<https://uddannelsesstatistik.dk/erhvervsuddannelser>

¹ Delaftaler og virksomhedsforlagt undervisning under skolepraktik indgår ikke i statistikken